

Frans Vollenbroek en
Dik van der Meulen

Tervuren/Haarlem, 21/11/2022

Aan de heren Bart Rutten (Centraal Museum Utrecht) en Andreas Blühm (Groninger Museum)
Cc Museumvereniging t.a.v. Vera Carasso

Geachte heren,

Zoals u wellicht heeft gezien in *Het Parool* van 15-11-2022 heeft een van ons namens de [Grootouders voor het Klimaat](#) een reactie geschreven op de [internationale verklaring](#) van museumdirecteuren, waarin zij klimaatactivisten oproepen te stoppen met hun acties. Aangezien u beiden deze verklaring heeft ondertekend, richten we ons tot u. Wij zijn namelijk al langer op zoek naar wat kunst en daarmee de musea kunnen bijdragen aan bewustwording bij mensen én bij de politiek van de gevolgen van klimaatverandering.

Hoewel u de wijze waarop de acties worden gevoerd zegt te veroordelen, twijfelen we er niet aan dat u onze zorgen over het klimaat deelt. Om die reden zou het zeer wenselijk zijn als Nederlandse museumdirecteuren een opiniestuk zouden schrijven waarin wordt uiteengezet dat de natuur door de eeuwen heen een belangrijke inspiratiebron is geweest voor de muziek, de literatuur en vooral de beeldende kunst.

Zoals bekend waren veel kunstenaars zich al vroeg bewust van de bedreiging die de opkomende industrialisatie en verstedelijking voor hun inspiratiebron vormden. Al in de negentiende eeuw vertrokken Nederlandse kunstenaars als Mauve en de gebroeders Maris uit Oosterbeek omdat zij het landschap, waardoor ze zo geïnspireerd waren, langzaam zagen verdwijnen.

Dit proces gaat nog steeds door. We staan als mensheid op het punt de natuur goeddeels te vernietigen, onder andere door de uitstoot van broeikasgassen (een mondiaal probleem) en door emissie van stikstofverbindingen in met name Nederland en Vlaanderen. Daarom is doortastendheid nodig van de politiek om het tij te keren. We moeten onze kunstschaten in goede staat overdragen aan onze kleinkinderen, zeker, maar dat geldt niet minder voor de natuur.

Graag willen we vermelden – al is u dit ongetwijfeld bekend – dat een aantal kleine musea het onderwerp klimaat in hun programma heeft opgenomen (sommige exposities lopen nog):

- Museum Terra Maris (Oostkapelle), ‘Van Mammoet tot Spijkerbroek, over Klimaat en de Kracht van de Natuur’;
- Museum Arnhem, ‘Tenminste Houdbaar Tot’;
- Museum het Hannemahuis (Harlingen), ‘Kaneli & Smit, 15 jaar’;
- Fries Museum (Leeuwarden), ‘Fertile Grounds’.

De grote musea zouden hieraan een voorbeeld kunnen nemen. Dit temeer daar zij de afgelopen jaren majeure overzichtsexposities hebben georganiseerd waarin het idyllische platteland centraal stond (bijvoorbeeld in tentoonstellingen over het Impressionisme, Monet, de Haagse School) – zonder dat daarbij aandacht werd geschonken aan het feit dat dit prachtige landschap al goeddeels verdwenen is of, waar het nog bestaat, ernstig wordt bedreigd.

Kunst en natuur gaan hand in hand. Het beste voorbeeld in Nederland is misschien wel museum Kröller-Muller, waar kunstwerken en bos en heide niet alleen samengaan, maar elkaars schoonheid en belang versterken. Het ware zeer te wensen dat de musea en de klimaatbeweging niet tegenover elkaar

stonden maar, integendeel, samen zouden optrekken tegen de voortgaande aantasting van de natuur en de opwarming van de aarde: een verschijnsel waaraan de cultuur, de natuur maar uiteindelijk ook de gehele mensheid aan ten onder dreigt te gaan.

We zien uit naar uw (re)actie,

Frans Vollenbroek

is actief voor de Grootouders voor het Klimaat

<https://grootoudersvoorhetklimaat.nl>

tel 06-51831026

Dik van der Meulen

is schrijver en biograaf

<https://dikvandermeulen.nl>